

ללובה, השעלום

זכותם של הפלסטינים להקים מדינה ב-1948. איזה מין הגדרה עצמית היא זו? ומה ההבדל המעשי בין הצעתך זו ובין טענות גולדה ואבן ודיין? מה נותר מרעיון ההיררכות הישירה עם הפלסטינים? מי התכרסם, לובה?

אתה נאלץ להסתגל, להתאים את עצמך. בעוד שתתיים, שלוש שנות גולדה, מה יישאר מן המצע היפה שלך מזפני חמש שנים? אתה תכורסם, כשם שכורסמה מפ"ם כולה.

הפלסטינים והערבים החברתיים, הכל. אז מה לובה? איזה ערך יש למצע בחירות במדינת-ישראל? את מי הוא מחייב? נניח שחיה שר בממשלה הבאה, את מה זה משנה? אתה יודע שבשנים הקרובות, הגורליות, תשלוט גולדה מאיר במדינה ובמפלגה. אתה יודע שאין עוד איש במפלגתך (וזה כולל גם אותך, לצערי) המעז עוד לקום נגדה ולהשמיע באוזניה אף דבריביקורת מתונים.

מעתי שפתחת משרד בתל-אביב, כדי לנהל תעמולה למען המצע שהגשט למפלגת-העבודה. שמעתי שירידיך אוספים ברחבי הארץ חתימות לעצור מה בנוסח את"א — אורחים תומכי אליאב, בכלל, כך אמרים, אתה שופע פעילות ומרצת למען הרעיונות שאימדת לעצמך — רעיונות של שלום, הכרה בזכויות הפלסטינים, ערכים חברתיים ואנושיים. זה טוב, זה טוב מאוד.

אתה אומר שאין מה לעשות, שמוכרחים לפעול מבפנים, שאי-אפשר לשנות אחרת. בטענה זו מבצבצת האמונה שישראל היא דיקטטורה תדמיפלגתית, כמו מיסטר בולשביסטי או פאשיסטי, ורק בתוך המפלגה האחת אפשר לפעול. עם כל הירידות, לובה, אני פכור וזהו אומר נה טפחה. וגם אמונה נוחה לבעליה.

האשה הזאת תשלוט. היא תקבע את המדינות. היא תחליט מה לעשות בשטחים, ומה לא. היא תגיב על

ההיסטוריה של המלחמה והמולת אנשי המלחמה דינה, או טוב שקם עוד מישהו שיש לו קול, והמוכן להרימו למען עניין השלום. כך שבעצם רציתי לכתוב לך מיכתב של ברכה, עידוד והערכה.

אבל אתה הרי יודע איך זה. הייצר הרע אורב בכל פינה. על כן, אחרי המלים הראשונות של מיכתבך, החלו עורות בי כל מיני שאלות והיררויות. אולי כדאי שאביא אותם בפניך.

האמת היא שרק מבהוץ אפשר להשפיע על הדינאור הזה. בגלל קיום אופוזיציה ימנית-לאומנית חזקה, נסחפת המפלגה ימינה. אילו הייתה קיימת אופוזיציה גדולה ותקיפה בצד השני, הייתה היסחפות זו יכולה להיבלם, ואולי אף הייתה מתחילה תנועה בכיוון ההפוך. רק מבהוץ, לובה.

נה, לובה ירדי, בעיתון בו קראתי על המישרד החדש שלך, קראתי גם על ישיבה של שרי מפלגתך. חבר מיפלגתך, משה דיין, רוצה להקים ישובים ברחבי השטחים המוחזקים. הוא רוצה לייחד אותם. כלומר, הוא רוצה לשדוד את כספי-הקיום הטריטוריאלי היחיד שנותר לעם הפלסטיני.

אופוזיציה חזקה כזאת של כוחות השלום והצדק הסור ציאלית אינה קיימת — מפני שרבים — רבים מחבריה הפוטנציאליים שבוים בתוך כלוב-הזהב של המערך. לפי כל המישאלים תומכים גם כיום בין 25% ל-40% מן הציבור הישראלי ברעיון השלום הישראלי-פלסטיני, למי רות שטיפת-המוח מטעם השילטון. בגלל מה אין מאות אלפי האנשים הטובים האלה נמצאים באופוזיציה? בגלל מה הם מצביעים בעד המע"ר, המוביל בכיוון ההפוך? בגלל לך, לובה! בגללך ובגלל ירדיך! אתה מספק להם את האליבי. אתה מספק למצפונם את סט-ההרעה. כשהם מתעוררים בחשכת הלילה, ושרו אלים את עצמם במועקה פיאומית: "מה אנחנו עושים? איך אנחנו משלימים?" — הם יכולים להשיב לעצמם: "אנחנו תומכים בלובה. אנחנו אנשים הגונים!" — ולהירדם שוב.

חבר אחר של מיפלגתך, אבא אבן, אמר על כך שמה דיין רוצה להקים עיר יהודית, על כל גיבעה ותחת כל עץ רענן. האימרה שאולה מדברי הנביא ירמיהו, שאמר על עם ישראל: "כי על כל גבעה גבוהה ותחת כל עץ רענן את צועה זונה". כוודאי תסכים עימי שזוהי הגדרה מצויינת. ירמיהו דיבר על פולחן-האלילים שהיה נהוג אז בקרב בני-ישראל, והמשיל פולחן זה למעשה-זנות. דיין סוגר לאזני חדש ומסוכן הרבה יותר, אליה הכוח העיוור והלאומנות שנוחתה-הרסן. היישובים שלו הם מוזבחות לאזני זה, פולחן פגני זנות, ניאוף אידיואולוגי המתכחש לאה-בתי-הצדק היהודית.

אילו לא היית קיים במפלגה, ואילו כן אהרון לא היה קיים בהסתדרות, היו גולדה ודיין צריכים להמציא אתכם.

ראשי מיפלגתך נפגשו עם דיין, ושמעו את רעיונותיו. ובתום הפגישה הודיעה גולדה מאיר, מנהיגת מיפלגתך, שנוצרה הבנה בינם ובין דיין, שאין חילוקי-דעות יסודיים, ושחיא עצמה תנסח סיכום ברוח דברים אלה.

לובה אליאב: מה לעשות עכשיו?

וב אנחנו מתקרבים לבחירות. תיבחר כנסת, שתש"ל לוס במדינה במשך ארבע שנים ארוכות-ארוכות, ארבע שנים בה עלולה דמות המדינה להיקבע סופית. ללא תקנה.

נאומי בורגיניה תדחה את נסיונות סאדאט. תחניק כאיבה כל יוזמת-שלום. האם יש לך ספק לאן היא תוביל את המדינה, את המפלגה, אותך?

איזה תפקיד אתה ממוזא בכחירות אלה? אתה, ובן-אהרון, ואנשי מפ"ם? אתם הרשת הפרושה לשוחררי-השלום, כדי לדוג אותם ולהכניסם לסיר של גולדה.

ולוי אתה אומר לעצמך: נזדיין בסבלנות. נמתין. נחכה. היא לא תשלוט לנוצה. לאט-לאט נכרסם במפלגה, ונשנה את רוחה. גם זוהי אשליה גמורה, לובה.

אתה פותח משרד ומחמים על רשימת את"א, בשם רעיונות השלום והצדק — ואתה קורא לאוהדיך להצביע בעד המפלגה ההולכת בדרכי דיין, בהנהגת גולדה. מבר חינה פוליטית ממשית, האת"א הוא את"ג — אורחים תומכי גולדה, ואולי את"ד — אורחים תומכי דיין. איך אתה יכול ל...?

קודם כל, מפני שנוצרות עובדות. בכל יום נעשה עוד מעשה אחר, גדול או קטן, המניח מוקש קטלני בדרך השלום. כימעט ואין עוד להשיב מה שנעשה בימים אלה. האם יש לנו זמן להתמין, לחכות?

אנא, עשה את חשבון-הנפש. התבודד-נא, התלבטי נא, שקול-נא את האחריות הנוראה המוטלת עליך. שאל נא את מצפונך: האם מותר לך להמשיך בדרך זו?

נכון, גולדה לא תשלוט לנוצה. היא כת 75, וזאת תובל? כהן כראש-ממשלה יותר מאשר שתיים-ישידוש קרנציות נוספות. אבל נניח שיתפטר. האם תבוא אז הגאולה?

מפני שאני מחשיב אותך, ומפני שאני מעריך אותך כבאדם וכפטריוט, אני כותב לך שורות אלה. אני קורא לך לנטוש את מיפלגת-העבודה עכשיו, מייד.

האם אתה באמת מאמין שראש-הממשלה ספיר יחולל מהפכה ויסובב את הגלגל אחורה? במיקרה הטוב-ביותר, הוא ייגרף על-ידי התאוצה שנקבעה בשנים האחרונות, וימשך בה בעל כורחו.

אם אתה וחסידך הצטרפו אל מתנה-השלום, יקום כבר בכחירות אלה מתנה גדול של לוחמים למען השלום והצדק, תנועת-מרי רחבה ומתרחבת שתוכל להשפיע השפעה של ממש על ההכרעות הגורליות.

הידרדרות מיפלגתך אינה נובעת מסיבות אישיות. משה שרת ופינחס לבון שלטו בישראל ב-53-1954, שנת טבה קיביה והעסקה-בישי. אשכול סלל ב-1967 את הדרך לסיפוח. לא ספיר, לא אבן, ולא אלון ישנו את הכיוון של מיפלגה זו.

זוהי הדרך הנכונה, הישירה, הפשוטה. אין לה תחליף. אם אינך מוכן לכך, אל תנהל לפחות, תעמולה למעריךך אני קורא לך להכריז, כפה מולא ובגלוי: "אני ממשך במאבק בתוך המערך, אך אני קורא לכל השותפים לדיעותי להצביע למען האופוזיציה החזקת לשלום ולצדק הסוציאלי".

האם אתה באמת מאמין שראש-הממשלה ספיר יחולל מהפכה ויסובב את הגלגל אחורה? במיקרה הטוב-ביותר, הוא ייגרף על-ידי התאוצה שנקבעה בשנים האחרונות, וימשך בה בעל כורחו.

משה דיין מכריו שאינו יכול להיות מועמד ברשימת המערך ולנהל תעמולה למענו, אם לא יתקבל המצע שלו. המצע שלך, לובה, אפילו בצורתו המהולה ביותר, לא יתקבל. האם אתה תהיה מועמד? האם אתה תנהל תעמולה?

האם אתה עושה כמיפלגה זו, לובה? שאל אתה אומר: אני לוחם בתוכה. אני לוחם לקבלת המצע שלי. אני עושה בה נפשות לרעיונותי. האם מנמ?

נניח לרענן שהחלום יתגשם, ומיפלגת העבודה תקבל את המצע שלך ערב הבחירות. את כולה, עם השלום

השאלה הראשונה העולה על הדעת היא: מה מעשיך, לובה, במפלגה הזאת? משה דיין איננו דמות שולית במפלגה, ואין הוא מייצג מיעוט מכופל. דווששני, חר ששני מאוד, שהגדרה זו תואמת דווקא אותך. דיין הוא שרהביטחון, ויש בידיו סמכויות עצומות להגשמת מדיניותו. הוא השליט הבלעדי בכל השטחים הכבושים, השולטאן של הגדה המערבית ועזה, הגולן וסיני.

אולם לא דיין לבדו הוגה ברעיונות אלה. הקשבת, כמוני, לעשרות נאומים של גולדה מאיר בכנסת. אתה יודע שרק צעד קטן מאוד מפריד בינה ובין דיין — ומיצעד של אלף מיל מפריד בינה וביןך.

לפני חמש שנים עוד יכולת להשלות את עצמך כאילו זהו מצב זמני, כאילו דיין הוא תופעה חריגה וגולדה תופעה זמנית. יכולת לנתח את עצמך באמונה שהכוח האמיתי במפלגה מרוכז בדין ספיר ולאון, המחכים רק להזדמנות כדי לשים קץ לכל השטויות הלאומניות.

אבל השנים עברו, לובה. ורק עיוור יכול להמשיך ולהחזיק באשליות אלה. בנין יצא מן הממשלה והממשלה לא השתנתה לטובה. אולי להיפך.

הסיפוח מתקדם בצעדי-ענק. ממשלת-גולדה מנהלת מדיניות פעילה לחיסולו הסופי של העם הפלסטיני. היאחות פולחן-הבעל כבר מסכות הרבה גבעות גביר הות, בצילים של הרבה עצים רעננים.

גבי יוכיח על מהירות ההידרדרות. אבל אין שום ספק לנבי כיוונה — למטה. אל תוך תהום שאין ממנה מוצא, תהום הקולוניאליזם הישראלי, המשחית את האדם, החברה והכלכלה.

מה אתה עושה כמיפלגה זו, לובה? אתה אומר: אני לוחם בתוכה. אני לוחם לקבלת המצע שלי. אני עושה בה נפשות לרעיונותי. האם מנמ?

נניח לרענן שהחלום יתגשם, ומיפלגת העבודה תקבל את המצע שלך ערב הבחירות. את כולה, עם השלום